

คำนำ

โรงเรียนตะโกตอนหญ้านาง ดำเนินการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงเกี่ยวของการดำเนินงานที่อาจเกิดการทุจริตประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วน เชิงรุกในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย นอกจากนี้ ยังนำผลที่ได้ไปประกอบการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

โรงเรียนตะโกตอนหญ้านาง
มิถุนายน ๒๕๖๗

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๑
สารบัญ	๒
ส่วนที่ ๑ บทนำ	
๑. หลักการและเหตุผล	๓
๒. ความหมายของสินบน	๔
๒. วัตถุประสงค์	๖
ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงการทุจริตประพฤติมิชอบ	
๑. การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็น ที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล	๗
๒. การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็น ที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล ของโรงเรียนตะโกดอนหญ้านาง	๙
๓. มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล	๑๕

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

การเรียกรับ รับ หรือให้สินบน ถือเป็น การทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซง การใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่จงใจกระทำความผิด ยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียนเรื่องทุจริต หรือถูกลงโทษทางอาญา การเรียกรับ รับ หรือให้สินบน เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพตมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อ การพัฒนาประเทศ อีกด้วย

โรงเรียนตะโกตอนหญ้านาง ดำเนินการวิเคราะห์และประเมิน ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพตมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล โดยวิเคราะห์ และ ประเมิน ความเสี่ยง ตามมาตรฐาน COSO The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพตมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจาก การปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตและประพตมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล

ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมาย และพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบาย เป้าหมายกลยุทธ์โครงสร้าง องค์กร ภาวะการแข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผล หรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากกระบวนการภายในขององค์กร/กระบวนการ เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์ หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่นการประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ และการเงินดังกล่าว

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัย หรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง อาจเกิดจากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัย คือ

๑) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุม กำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

๒) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือ สภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

ความหมายของสินบน

คำว่า สินบน หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ให้แก่บุคคลเพื่อให้ผู้นั้นกระทำการหรือละเว้น ไม่กระทำการตามที่อยู่จ่ายเงินสินบนต้องการ คำว่า สินบน ประกอบด้วยคำว่า สิน กับคำว่า บน “สิน” เป็นคำไทย แปลว่า ทรัพย์สิน ส่วนคำว่า “บน” เป็นคำภาษาเขมรว่า บน (อ่านว่า บ้อน) หมายถึงการขอร้อง สิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ช่วย โดยสัญญาว่าหากช่วยให้สำเร็จแล้วจะให้สิ่งของตอบแทน สินบน จึงหมายถึงเงินที่ให้ในลักษณะการบน แต่เป็นการบนเพื่อให้อำนวยความสะดวก การให้สินบนจึงเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง การให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่บ้านเมืองเพื่อให้อนุมัติโครงการต่าง ๆ ทำให้รัฐต้องจ่ายเงินมากกว่าที่ควรจ่ายจริงหลายเท่า จัดเป็นการฉ้อราษฎร์บังหลวงโดยตรง แต่อย่างไรก็ตาม การจ่ายเงินที่เรียกว่าเงินสินบนอีกประเภทหนึ่ง คือเงินที่จ่ายให้แก่ผู้นำจับผู้ที่กระทำความผิดกฎหมาย ภาษาไทยเรียกว่า สินบนนำจับ เช่น ผู้ที่ช่วยชี้เบาะแสให้ตำรวจจับผู้ร้ายหรือผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดจะได้รับสินบนนำจับ²

สินบน ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

(1) (โบราณ) น. ทรัพย์สินหรือสิ่งของที่จะให้เป็นเครื่องบูชาคุณหรือตอบแทนผู้ที่ช่วยให้สำเร็จตามประสงค์

(2) (กฎหมาย) น. ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่บุคคลเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่

(3) น. เงินที่จ่ายให้แก่ผู้นำจับ

ไม่ว่าคุณ...?

จะเรียกมันว่าอะไร

สินบน

ค่าน้ำร้อนน้ำชา

เงินใต้โต๊ะ

ค่าคุ้มครอง

ช่วยเหลือ

สินน้ำใจ

|| ป๊ะเจี๊ยะ ||

หากเป็นการเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ใดโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง

เป็นความผิดฐานรับสินบน มีโทษถึงจำคุกและประหารชีวิต

สำนักการชดเชยแห่งผลประโยชน์ | สำนักงาน ป.ป.ช.

ความผิดฐานเจ้าพนักงาน เรียก รับ ยอมจะรับสินบน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 149

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 149 บัญญัติว่า “ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน สมาชิกสภา นิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด หรือสมาชิกสภาเทศบาล เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด ในตำแหน่งไม่ว่าการนั้น จะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือประหารชีวิต”

องค์ประกอบความผิด

- 1) เจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาจังหวัด หรือสมาชิกสภาเทศบาล
- 2) เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ
- 3) เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าจะการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบ ในหน้าที่

การวิเคราะห์ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคลเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาพการณ์ของการเรียกรับ รับ หรือให้สินบนมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตประพฤติมิชอบมากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล ในครั้งนี้ นำเอาความเสี่ยงในด้านต่างๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทความเสี่ยงด้านการเรียกรับ รับ หรือให้สินบน ของโรงเรียนตะโกดอนหญ้านาง การวิเคราะห์ความเสี่ยงดังกล่าวนี้ จะช่วยให้โรงเรียนตะโกดอนหญ้านาง ทราบถึงความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล ที่อาจเกิดขึ้น และปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้

๑. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือมีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ

๒. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในควมมีคุณธรรมความมีจริยธรรม

๓. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาลพร้อมกันนี้ ยังสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกัน ยับยั้งการทุจริต ปิดโอกาสการทุจริต และเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้าง สืบทอดวัฒนธรรมสุจริต และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิด ความโปร่งใส ตรวจสอบได้

๒. เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

๓. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ให้เกิดการแสวงหาเรียกรับผลประโยชน์ส่วนตัวหรือแก่บุคคลอื่นในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้

๔. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชน

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล

๑. การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล

การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงต่างๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง และดำเนินการวิเคราะห์ และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณี การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล ได้แก่ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของ ผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนา ที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงคุณภาพ ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน (บุคลากร)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ลงโทษทางวินัยร้ายแรง ศาลพิพากษาลงโทษทางอาญา
๔	สูง	ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง ดำเนินคดีอาญาในชั้นศาล
๓	ปานกลาง	ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริง ดำเนินคดีอาญาในชั้นพนักงานอัยการ
๒	น้อย	มีผู้แจ้งความดำเนินคดี
๑	น้อยมาก	มีผู้ร้องเรียนกล่าวหา

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส × ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสียหาย	ช่วงคะแนน
๑	ความเสียหายระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕-๒๕ คะแนน
๒	ความเสียหายระดับสูง (High Risk : H)	๙-๑๔ คะแนน
๓	ความเสียหายระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔-๘ คะแนน
๔	ความเสียหายระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑-๓ คะแนน

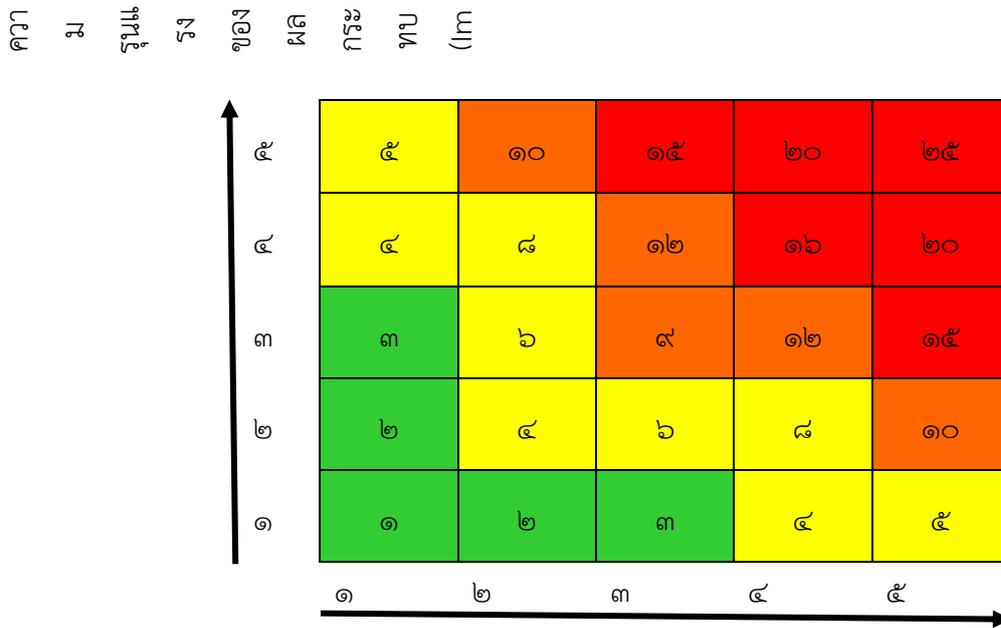
ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

ระดับความเสียหาย = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ
(Likelihood x Impact)

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่งดังนี้

ระดับความเสียหาย	คะแนนระดับความเสียหาย	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
เสียหายสูงมาก (Extreme)	๑๕-๒๕ คะแนน	มีมาตรการลด และประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสียหายสูง (High)	๙-๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔-๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มี มาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑-๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)

๒. การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล โรงเรียนตะโกดอนหญ้านาง

โรงเรียนตะโกดอนหญ้านาง มีการดำเนินการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล โดยอาศัยลักษณะเนื้อหาที่ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้กำหนดไว้ ดังนี้

ตัวอย่างเรื่องกล่าวหาที่เกี่ยวกับการเรียก รับ หรือยอบจะรับสินบน
ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง

- ๑) การบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนตำแหน่ง และการบริหารงานบุคคล
- ๙๑ เรียกรับเงินจากพนักงานส่วนท้องถิ่นที่ถูกร้องเรียนเพื่อช่วยเหลือมิให้ต้องถูกลงโทษ
  - ๙๒ เรียกรับเงินจากผู้สอบขึ้นบัญชี ชีละ 1 แสนบาท เพื่อขยายกรอบในการบรรจุเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่น
  - ๙๓ เรียกรับเงินเพื่อช่วยเหลือให้ได้รับการคัดเลือกเพื่อเป็นลูกจ้างตามสัญญาจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล
  - ๙๔ เสนอรายชื่อบุคคลที่ไม่ปรากฏชื่อในบัญชีผู้สอบแข่งขันต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล เพื่อให้ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่น โดยเรียกรับเงินค่าตอบแทนรายละไม่ต่ำกว่า 300,000 บาท
  - ๙๕ การสอบคัดเลือกปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ตำแหน่งหัวหน้าส่วนการคลังและหัวหน้าส่วนโยธา โดยเรียกรับเงินจากผู้ที่ต้องการสอบผ่านข้อเขียน รายละ 10,000 บาท และเบิกจ่ายเงินให้คณะกรรมการสอบคัดเลือก เช่น ค่าสอบสัมภาษณ์ และค่าเบี้ยประชุม ทั้งที่ไม่ได้มีการประชุมจริง
  - ๙๖ เรียกรับเงินจากบุคคลเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือวิ่งเต้นในการสอบเข้าเป็นนักเรียนนายสิบทหารบก ซึ่งถ้ามีทัศนสนใจอยากสมัครจะเรียกเก็บเงินก่อนเป็นค่ามัดจำคนละประมาณ 50,000 บาท
  - ๙๗ เรียกรับเงิน จำนวน 40,000 บาท ในการรับโอนบุคคลมาดำรงท้องที่การบริหารส่วนตำบล

1) การบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนตำแหน่ง และการบริหารงานบุคคล

- ๘๖ เรียกรับเงิน คนละ 300,000 บาท จากผู้สมัครการคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษที่ไม่ต้องสอบแข่งขันตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล
- ๘๗ เรียกรับเงิน จำนวน 60,000 บาท เพื่อแลกกับการประเมินผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษสายการสอนสาขาศึกษาวิชาคณิตศาสตร์
- ๘๘ เรียกรับเงินเพื่อตอบแทนการเข้าดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เดือนละ 6,000 บาท เป็นระยะเวลา 9 เดือน หากไม่ยอมจ่ายจะให้ออกจากตำแหน่ง
- ๘๙ เรียกรับเงินจากผู้อำนวยการโรงเรียนโดยแต่ละคนมอบเงินเปอร์เซ็นต์จากการจัดซื้อจัดจ้างของโรงเรียนเพื่อแลกกับการเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี 2556 สองขั้น
- ๙๐ เรียกรับเงินจำนวน 12 เปอร์เซ็นต์ของโบนัส ปี 2556 จากพนักงานส่วนท้องถิ่น หากไม่ยินยอมจะไม่เบิกจ่ายเงินโบนัสดังกล่าวให้
- ๙๑ เรียกรับเงินจำนวน 280,000 บาท จากภคตาเพื่อเป็นค่าดำเนินการให้บุตรสาวเข้าทำงานที่เทศบาลตำบล
- ๙๒ เรียกรับเงินในการรับบุคคลเพื่อสรรหาและคัดเลือกเป็นพนักงานจ้าง โดยวันก่อนสอบคัดเลือกได้มีการแจกข้อสอบให้แก่บุคคลที่ได้รับการวางตัวไว้แล้ว 3 คน เพื่อให้แต่ละคนเป็นผู้สอบได้ในตำแหน่งที่เปิดสอบ
- ๙๓ เรียกรับผลประโยชน์จากผู้มีสิทธิสอบคัดเลือก เพื่อแต่งตั้งดำรงตำแหน่งระดับผู้อำนวยการ รายละ 75,000 บาท และระดับหัวหน้าฝ่าย รายละ 50,000 บาท
- ๙๔ เรียกรับเงินในการสอบแข่งขันบุคคลเพื่อบรรจุเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่น โดยปลอมเอกสารผลคะแนนสอบ (ภาค ก) ผลคะแนนสอบ (ภาค ข) เพื่อจัดให้มีการสอบ(ภาค ค) เพื่อช่วยเหลือให้เป็นผู้สอบแข่งขันได้
- ๙๕ เรียกรับหรือยอมที่จะรับสินบนจากผู้สมัครสอบพนักงานจ้าง เพื่อช่วยเหลือเพื่อให้ได้เข้าทำงานและได้มีการแก้ไขกระดาษคำตอบเพื่อช่วยเหลือผู้สมัครบางคนได้เข้าไปทำงาน
- ๙๖ เรียกรับเงินเพื่อรับโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นจากหน่วยงานอื่น จำนวน 10,000 บาทหากไม่จ่ายเงินจะไม่รับโอนย้าย
- ๙๗ เรียกรับเงินค่าตอบแทนที่ได้รับเลือกเป็นวิศวกรที่มีหน้าที่ควบคุมงานตรวจสอบเหมืองแร่ เป็นจำนวนครึ่งหนึ่งของค่าตอบแทนวิศวกรที่ผู้ร้องได้รับ
- ๙๘ เรียกรับเงิน จำนวน 70,000 บาท เพื่ออำนวยความสะดวกในการโอนย้ายจากข้าราชการพลเรือนเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่น โดยให้แบ่งชำระเป็นงวดๆ
- ๙๙ เรียกรับเงินในการเข้าทำงานในการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เนื่องจากผู้สมัครเข้าทำงานต้องคำพิพากษาศาลพิพากษาจำคุก โดยศาลรอลงโทษ ซึ่งไม่สามารถเข้าทำงานได้เพราะเป็นการผิดระเบียบพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
- ๑๐๐ เรียกรับเงินจำนวน 10% ของเงินโบนัส ที่จ่ายให้กับพนักงานและลูกจ้างของพนักงานส่วนท้องถิ่นโดยให้หัวหน้ากองทุกกองเป็นผู้รวบรวมเงินดังกล่าว
- ๑๐๑ สั่งการให้หัวหน้าส่วนการคลัง จ่ายเงินโบนัสจำนวนรวม 413,598 โดยทำการหักเงินไว้ 7.5% เป็นเงินรวม 31,013 บาท นำไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว
- ๑๐๒ เรียกรับเงินจำนวน 100,000 บาท เพื่อเป็นค่าช่วยเหลือให้ได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการในตำแหน่งครูผู้ช่วย
- ๑๐๓ เรียกรับเงินจากพนักงานครูเทศบาลที่บรรจุใหม่ จำนวน 5 รายๆ ละ 50,000 บาท โดยใช้วาจาข่มขู่ว่าหากไม่จ่ายก็จะไม่ให้ผ่านการประเมินทดลองงาน

2) การจัดซื้อจัดจ้าง

- ❏ เรียกรับเงินเพื่อประโยชน์ในการจัดซื้อสารเคมีและเอื้อประโยชน์ให้กับผู้จำหน่ายสารเคมีตามประกาศเขตพื้นที่ภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ด้านพืช) ในราคามากกว่าความเป็นจริง
- ❏ เรียกรับเงินค่าเปอร์เซ็นต์ในโครงการการจ้างเหมาซ่อมแซมปรับปรุงและก่อสร้างถนนลูกรัง จำนวน 9 สาย จากเจ้าหน้าที่และจากผู้รับเหมาแต่ละสาย
- ❏ เรียกรับเงินค่าเปอร์เซ็นต์ในการก่อสร้างบ่อศาลากลางงบประมาณค่าก่อสร้างเกินกว่า 30%
- ❏ เรียกรับเงินเพื่อกำหนดข้อเสนอด้านเทคนิคในการประกวดราคาก่อสร้างโครงการก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้รับจ้างบางราย
- ❏ เรียกรับเงินจากการจ้างงาน และเรียกเงินเปอร์เซ็นต์จากผู้รับจ้างโครงการจ้างเหมาก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมไม้ไผ่ วงเงิน 152,000 บาท
- ❏ เรียกเงินจากผู้ประมวลอาหารเรือนจำ แห่งละ 50,000 บาท รวมทั้งให้ผู้ประมวลส่งอาหารดิบผู้ต้องขังจ่ายเงินค่าतिकอล์ฟที่จังหวัดเชียงใหม่ทุกวันเสาร์
- ❏ เรียกรับเงิน จำนวน 600,000 บาท เพื่อเป็นค่าตอบแทนในการติดต่อผู้มีอำนาจเพื่ออนุมัติซื้อเครื่องสูบน้ำฝนจำนวน 3 เครื่อง
- ❏ เรียกรับเงิน 40-50 เปอร์เซ็นต์ในการจัดซื้อโทรทัศน์ จำนวน 8 เครื่อง เครื่องวีซีดีจำนวน 8 เครื่อง ตู้เอกสาร และโต๊ะสำนักงาน และมีการนำเครื่องเสียงจำนวน 3 ชุด จากร้านมาใช้ก่อนโดยยังไม่มี การทำเรื่องจัดซื้อ
- ❏ จัดซื้อถังขยะขนาด 120 ลิตร ในราคาใบละ 1,600 บาท ทั้งที่ต้นทุนราคาเพียงใบละ 960 บาท และเรียกรับเงินตอบแทนจากผู้รับจ้างใบละ 500 บาท
- ❏ เรียกรับเงินเป็นค่าเปอร์เซ็นต์จากผู้รับจ้าง โดยประวิงเวลาเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับการส่งจ่ายเช็คค่าจ้าง ในโครงการขุดลอกคลอง
- ❏ หุจจริตต่อหน้าที่ในเรื่องที่บริษัทฯเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเดินทางไปร่วมประชุมสัมมนาต่างประเทศเพื่อเอื้อประโยชน์ในการใช้จ่ายและการพิจารณานำยามาใช้ในหน่วยงาน และรับเงินส่วนแบ่งจากการจำหน่ายยาหรือเลนส์แก้วตาเทียมจากบริษัทฯ
- ❏ เรียกรับเงิน จำนวน 60,000 บาท จากผู้รับจ้างโครงการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน
- ❏ นัดแนะกับผู้รับเหมาในพื้นที่ จำนวน 9 คนในห้องทำงานของตน และเรียกรับเงินจากผู้รับเหมาจำนวน 25 เปอร์เซ็นต์ของวงเงินในการตกลงซื้อขายงานก่อสร้างโครงการก่อสร้างถนน
- ❏ เรียกรับเงินจากบริษัทที่เป็นบริษัทวิศวกรที่ปรึกษาและเป็นคู่สัญญา รวมเป็นเงินประมาณ 3,500,000 บาท โดยโอนเงินเข้าบัญชีที่สาวของแฟน
- ❏ เรียกรับเงินจากบริษัทฯและผู้แทนยาเพื่อกระทำการตามอำนาจหน้าที่ของตนในการส่งจ่ายยาต่างๆ ของบริษัทฯดังกล่าว
- ❏ เรียกรับเงินจำนวน 8.5% ของราคางานเพื่อแลกกับความสะดวกในการดำเนินการก่อสร้างวางระบายน้ำแบบปิด เมื่อได้ยอมจ่ายเงินดังกล่าวรวมทั้งได้ทำการก่อสร้างจนแล้วเสร็จ กลับหาเหตุต่างๆ เพื่อไม่ตรวจรับงาน เป็นเหตุให้ผู้รับจ้างได้รับความเสียหาย

2) การจัดซื้อจัดจ้าง

- ใช้งบรับเงินจำนวน 15 เปอร์เซ็นต์ เพื่อเป็นค่าตอบแทนในการเป็นผู้รับเหมางานโครงการสัมมนา ศึกษาดูงาน
- ใช้งบรับเงิน จำนวน 300,000 บาท จากผู้รับจ้างก่อนที่จะมีการเซ็นสัญญาดำเนินโครงการอ่างเก็บน้ำ จุมชน
- ใช้งบในการดำเนินโครงการก่อสร้างยกระดับถนน โดยเมื่อผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย จึงใช้งบรับเงิน จำนวน 200,000 บาท เพื่อแลกกับการชำระเงินค่าก่อสร้างงวดสุดท้าย เมื่อรับจ้างไม่ยินยอม จึงไม่ยอมลงนามเบิกจ่ายเงินค่าก่อสร้างให้กับผู้รับจ้าง
- ใช้งบรับเงินจำนวน 30,000,000 บาท จากบริษัทคู่สัญญาตัวแทนจำหน่ายข้าวสารบรรจุถุง โดยการ ประเมินเวลาในการชำระเงินค่าข้าวคืนให้แก่บริษัทคู่สัญญา
- ใช้งบรับเงินส่วนต่างค่านมโรงเรียน จำนวนเงิน 220,811 บาท แล้วนำเงินดังกล่าวไปเป็นประโยชน์ ส่วนตน
- ใช้งบรับเงินจากผู้ชนะการสอบราคาเป็นผู้ประกอบอาหารกลางวันเด็กนักเรียน
- ใช้งบรับเงินเพื่อแลกกับการดำเนินการตรวจรับงานจ้างและให้มีการอนุมัติจ่ายเงินค่าจ้างตามวง งบประมาณในการก่อสร้างอาคารเรียน และเมื่อผู้รับจ้างปฏิเสธการจ่ายเงินดังกล่าว จึงกลับแก้ด้วยการ ไม่ทำการตรวจรับการจ้างภายในกำหนดตามระเบียบของทางราชการ และไม่ดำเนินการเบิกจ่ายเงิน ค่าจ้างให้
- ใช้งบรับเงินตอบแทนจากบริษัทก่อสร้าง ในการอนุมัติให้บริษัทก่อสร้างเป็นผู้ลงทุนก่อสร้างหอพัก เเอกชนบนพื้นที่มหาวิทยาลัยตามสัญญาร่วมลงทุน

๓) แนวทางการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล

(๑) การเสริมสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรของโรงเรียนตะโกดอนหญ้านาง

รังเกียจการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ เช่น

- การส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของบุคลากรโรงเรียนตะโกดอนหญ้านาง
- เผยแพร่ค่านิยมสร้างสรรคิให้แก่เจ้าหน้าที่
- จัดโครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่
- การส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชา เป็นตัวอย่างที่ดี

(๒) การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อหน่วยงาน เช่น

- การแจ้งเวียนหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลที่โปร่งใสและเป็นธรรม
- การแจ้งเวียนหลักเกณฑ์และวิธีการ การจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นไปตามหลักกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อ

จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ปี ๒๕๖๐

- การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วย การให้ การเรียกรับ การรับ สินบน และโทษภัย

ที่จะเกิดขึ้น หากฝ่าฝืน

- การเผยแพร่หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
- การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงเรียนตะโกดอน

หญ้านาง อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

- จัดช่องทางร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตประพฤติมิชอบ

สรุปผลการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานโรงเรียนตะโกตอนหล้านาง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

โรงเรียนตะโกตอนหล้านาง กำหนดความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล จำนวน ๒ ประเด็นหลัก ดังนี้

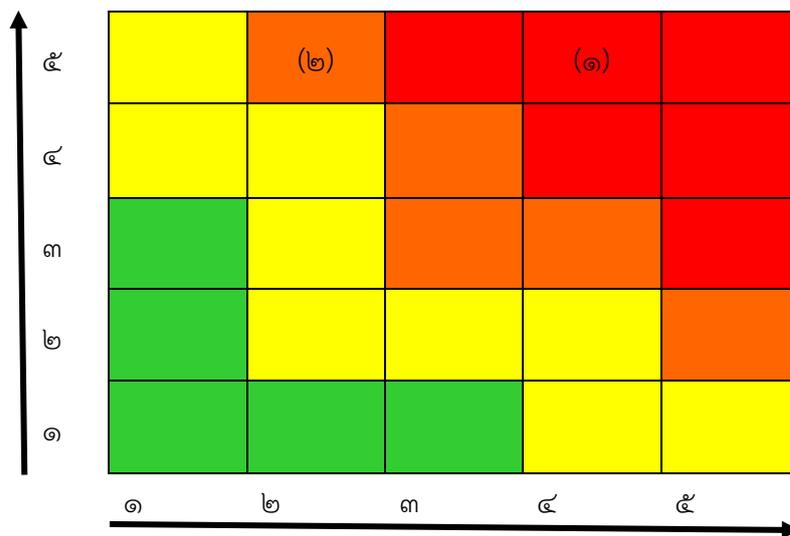
๑. การให้ เรียกรับ หรือรับสินบน กรณีอำนวยความสะดวกในการรับย้ายข้าราชการครู
๒. การให้ เรียกรับ หรือรับสินบน กรณีการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ โครงการต่าง ๆ จากร้านค้า

เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว จึงนำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อกิจกรรม หรือภารกิจของหน่วยงานว่า ก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใดในตารางความเสี่ยง ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่ามีความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงสูงสุดที่ต้องบริหารจัดการก่อน

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
๑	การให้ เรียกรับ หรือรับสินบน กรณีอำนวยความสะดวกในการรับย้ายข้าราชการครู	๒	๕	๑๐	(๒)
๒	การให้ เรียกรับ หรือรับสินบน กรณีการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ โครงการต่าง ๆ จากร้านค้า	๔	๕	๒๐	(๑)

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

จากแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map) ที่ได้จากการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล

สามารถสรุปการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล ดังนี้

**ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล**

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
การให้ เรียกรับ หรือรับสินบน กรณีการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ โครงการต่าง ๆ จากร้านค้า	ลำดับ ๑ (เสี่ยงสูงมาก = ๒๐ คะแนน)
การให้ เรียกรับ หรือรับสินบน กรณีอำนวยความสะดวกในการ ร้าย้ายข้าราชการครู	ลำดับ ๒ (เสี่ยงสูง = ๑๐ คะแนน)

จากตารางวิเคราะห์ความเสี่ยง ด้วยกำหนดปัจจัยความเสี่ยงไว้ ๒ กรณี และจำแนกระดับ ความเสี่ยงเป็นระดับ เสี่ยงสูงมาก ๑ กรณี และเสี่ยงสูง ๑ กรณี โดยสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์และประเมิน ความเสี่ยงและประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับสินบน กรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล ของโรงเรียนตะโกตอนหน้านางประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	ปัจจัยความเสี่ยง
 เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลด และประเมินซ้ำ หรือถ่าย โอนความเสี่ยง	- ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ กฎหมายว่าด้วย การให้ การเรียก รับ การรับ สินบน และโทษภัยที่จะ เกิดขึ้น หากฝ่าฝืน - ไม่ถือปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน สินบนอย่างเคร่งครัด
 เสี่ยงสูง (High)	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง และมีมาตรการลดความเสี่ยง เพื่อให้อยู่ใน ระดับที่ยอมรับได้	- ไม่ถือปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน สินบนอย่างเคร่งครัด
 นกลาง (Medium)	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุม ความเสี่ยง	-
 ต่ำ (Low)	-	-

